

08 Mai 2008, nr. 281

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public

(înregistrat în Parlament cu numărul 4297 din 06 Decembrie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit art.1 alin.(2) al proiectului „Scopul prezentei legi constă în asigurarea realizării unui serviciu public stabil, profesionist, imparțial, transparent și eficient în interesul societății și al statului”.

Cît privește necesitatea elaborării, în nota informativă se menționează, că „proiectul de lege cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public a fost elaborat în scopul realizării Planului de implementare a Strategiei de reformă a administrației publice centrale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1402 din 30 decembrie 2005 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.1-4, art.9)”.

Conform planurilor anterioare, proiectul de lege urma să fie elaborat pînă la finele anului 2006 și promovarea lui deja a întîrziat considerabil.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă ce însoțește proiectul conține o argumentare parțială, evidențind anumite elemente noi pe care le introduce proiectul în raport cu Legea serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995 (secțiunea 5.1 de mai jos), dar omite referințe la cele mai importante și discutabile soluții legislative oferite de proiect (secțiunea 5.2. de mai jos). Din aceste motive, considerăm argumentarea proiectului drept insuficientă și valabilă doar parțial.

5.1. Evidențierea elementelor noi. Nota informativă evidențiază 9 elemente noi ale reglementării conținute

În proiect:

- 1) Raporturile dintre autoritatea publică și funcționar public reprezintă niște raporturi de serviciu, care se deosebesc de relațiile dintre angajator și salariat caracteristice legislației muncii;
- 2) Delimitarea funcțiilor politice de cele administrative, prin introducerea cabinetului persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică în care persoanele (consilieri, purtător de cuvânt etc.) vor fi angajate pe baza încrederii personale a conducătorului;
- 3) Instituirea noilor categorii de funcții (art.7 din proiect), proceduri de promovare într-o funcție publică superioară – „avansarea în funcție” (art.45 din proiect) și de avansare în trepte de salarizare (art.46 din proiect);
- 4) Dreptul funcționarilor publici la grevă, însă doar cu condiția asigurării continuității activității autorității publice (art.21);
- 5) Stabilirea condiției de a deține exclusiv cetățenia Republicii Moldova pentru a candida la o funcție publică (art.27 alin.(1) lit.a)
- 6) Instituirea unui sistem mixt de încadrare în serviciul public: (i) selectare internă (promovare, transfer etc.) și (ii) selectare externă (concurs), cu excepții prevăzute pentru înalții funcționari publici, care pot fi încadrați și prin numire directă;
- 7) Obligatorietatea evaluării anuale a performanțelor profesionale a funcționarilor publici și stabilirea corelării dintre rezultatele evaluării performanțelor profesionale ale funcționarilor publici cu trei elemente ale carierei (i) avansarea în treaptă de salarizare, (ii) conferirea gradului de calificare superior și (iii) promovarea în funcție;
- 8) Gradele de calificare ale funcționarilor publici, statuate în Legea serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995, au fost preluate și de prezentul proiect cu stabilirea procedurii integrale de conferire a gradelor de calificare;
- 9) Proiectul stabilește unele garanții pentru persoanele care pot pierde statutul de funcționar public ca urmare a punerii în aplicare a noii legi (art.71).

5.2. Omiterea evidențierii elementelor noi de o importanță deosebită. Evidențierea inovațiilor legislative de mai sus în Nota Informativă este utilă, însă incompletă. Astfel, unul dintre principalele aspecte noi introduse prin acest proiect în domeniul serviciului public este înzestrarea Aparatului Guvernului cu atribuții largi în domeniul managementului funcției publice și a funcționarilor publici, printre care se includ funcțiile publice și funcționarii care nu fac parte din structura Guvernului, cum ar fi:

- Aparatul Parlamentului;
- Aparatul Curții Constituționale;
- Aparatul Consiliului Superior al Magistraturii.

Considerăm că o asemenea soluție legislativă merita nu doar o mențiune în Nota informativă a proiectului (chiar și aceasta lipsește), ci o argumentare foarte solidă, avînd în vedere implicațiile serioase și îngrijorările pe care le trezește (cu respectarea principiilor de separare a puterilor în stat, de independență a autorităților publice, depolitizare etc).

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Nota informativă menționează că „la perfectarea proiectului s-a ținut cont de [...] prevederile Recomandației Nr.(2000)6 cu privire la statutul oficialilor publici în Europa, aprobată la 24 februarie 2000 de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei; experiența unor țări-membre ale Uniunii Europene.”

În legătură cu această afirmație, în secțiunile de mai jos se abordează problema compatibilității prevederilor proiectului cu acquis-ul comunitar (secțiunea 6.1.) și sînt invocate succint comentariile experților Consiliului Europei pe marginea acestui proiect (secțiunea 6.2.).

6.1. Compatibilitatea proiectului cu aquis-ul comunitar. Potrivit art.20 al Legii nr.780-XV privind actele legislative „concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include: ... c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză”. Constatăm însă că referințe la compatibilitatea cu legislația comunitară nu se conțin nici în nota informativă, nici în proiect.

Cu toate acestea, reglementările europene conțin prevederi ample la temă, cum ar fi:

- Regulamentul cu privire la Statutul Funcționarilor Comunităților Europene și Condițiile de Încadrare a Altor Categorii de Angajați, adoptat prin Regulamentul Consiliului European, nr.259/68, publicat în Jurnalul Oficial L 56 din 4.03.1968;
- Regulamentul cu privire la Modificarea Statutului Funcționarilor Comunităților Europene și Condițiile de Încadrare a Altor Categorii de Angajați, adoptat prin Regulamentul Consiliului European, nr.723/2004,

publicat în Jurnalul Oficial L 124 din 27.04.2004.

Astfel, deși proiectul ar putea fi calificat drept conform, într-o anumită măsură, Recomandării Nr.R (2000) 6 cu privire la statutul oficialilor publici în Europa, aprobată la 24 februarie 2000 de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, el este foarte departe de a fi compatibil prevederilor acquis-ului comunitar în domeniu. Menționăm doar că Recomandarea Consiliului Europei are 17 paragrafe (5 pagini), iar Regulamentul cu privire la Statutul Funcționarilor Comunităților Europene, cu modificările la zi, conține 110 articole, plus anexe (118 pagini).

Cît privește legislația europeană, cîteva incompatibilități cu prevederile proiectului pot fi aduse aici cu titlu de exemplu:

- Proiectul prevede 3 clase a cîte 3 grade de calificare fiecare pentru funcționarii publici (art.7 și art.33 din proiect), iar Regulamentul Consiliului European nr.723/2004 stabilește 2 grupe de funcții (administrative „AD” și de asistență „AST”) a cîte 12 și 11 grade, respectiv, pentru aceste grupe (art.5, paragraf 2 al Regulamentului). Anexa 1 a acestui Regulament prevede că grupului de funcții administrative îi revin gradele AD 5 – AD 16 (12 în total), iar grupului de funcții de asistență îi revin gradele AST 1 – AST 11 (11 în total). Criteriile de acces la funcțiile de asistență sînt stabilite separat de criteriile de acces la funcțiile administrative (art.5 paragraf 3 al Regulamentului);
- Criteriul cetățeniei exclusive a Republicii Moldova (art.27 alin.(1) lit.a) al proiectului) contravine principiului non-discriminării prevăzut în Tratatul Comunității Europene și art.7 al Regulamentului Consiliului European nr.723/2004. Asupra neadmiterii discriminării pe motiv de cetățenie au indicat recent și instituții internaționale relevante (Raportul despre Moldova al Comisiei Europene împotriva Rasismului și a Intoleranței, www.coe.int/ecri).
- Proiectul stabilește că funcționarul poate exprima o opinie oficială a autorității publice doar dacă are mandat în acest sens (art.15 alin.(2) din proiect), pe cînd Regulamentul Consiliului European nr.723/2004 garantează libertatea de expresie a funcționarilor publici, cu respectarea corespunzătoare a principiilor loialității și imparțialității (art.17a al Regulamentului), stabilind restricții pentru publicarea materialelor ce conțin aspecte referitoare la activitatea autorității publice din care face parte. Astfel, funcționarul care preconizează o asemenea publicare transmite în scris aceste materiale autorității, care poate formula obiecții în termen de 30 de zile, în caz contrar considerîndu-se că autoritatea nu are obiecții.

6.2. Opiniile experților europeni. Menționăm, de asemenea, că proiectul de lege a fost expertizat anterior și de către experții Consiliului Europei, Dl Philippe Gerber și Dna Caroline Daly în „Comentarii la Proiectul Legii Republicii Moldova cu privire la serviciul public și statutul funcționarului public”, din 15 decembrie 2003, PCRED/DGI/EXP (2003)61. Cu toate că aceste comentarii se referă la o versiune preliminară a acestui proiect, sînt de reținut următoarele obiecții formulate de experți:

- separare mai clară între aspectele politice și cele administrative, respectarea principiului de separare a puterilor, asigurarea autonomiei unor organe față de executiv;
- promovarea unor instrumente de management al resurselor umane, cum ar fi evaluarea performanțelor și remunerarea în dependenta de performanță;
- unitatea centrală nu trebuie neapărat să se implice direct în aplicarea politicii de personal în diferite instituții de stat, ci mai degrabă să elaboreze proiecte de regulamente guvernamentale ce țin de serviciul public, să elaboreze politici și standarde comune pentru întreaga administrație de stat, să asiste și să monitorizeze managementul carierei în cadrul diferitor instituții.

8. Fundamentarea economico-financiară. Fundamentarea financiar-economică lipsește, deși implementarea proiectului va atrage inevitabil cheltuieli aferente (crearea registrului funcțiilor publice și a funcționarilor publici, bază de date, potrivit Concepției cu privire la politica personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002), precum și alte cheltuieli.

Reamintim, că potrivit art.20 al Legii nr.780-XV privind actele legislative „concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include: ... lit.d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Constatăm nerespectarea acestei prevederi la elaborarea proiectului și o considerăm un risc de coruptibilitate care periclitează procesul de implementare viitoare a legii.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul promovează o lărgire a atribuțiilor discreționare ale Aparatului Guvernului, ceea ce poate fi considerat drept promovare a intereselor departamentale (mai multe detalii, la secțiunea 12 de mai jos).

Unele prevederi din proiect promovează interese ale persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică (art.33 alin.(10)), ale persoanelor „de încredere” ale demnitarilor (art.70 alin.(6)), în detrimentul intereselor publice generale.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Aplicarea prevederilor proiectului poate genera în practică prejudicierea anumitor drepturi ale funcționarilor „de execuție”, care, potrivit Legii serviciului public Nr.443-XIII din 04.05.1995 fac parte din rangul doi (art.8), iar proiectul trece aceasta categorie de funcționari la ultima din cele trei categorii de funcționari. Deși există anumite referințe în art.73 al proiectului, considerăm insuficientă reglementarea situației drepturilor anterior obținute de funcționarii publici, în baza Legii serviciului public din 1995. În cazul că funcția publică nu este “avizată” ca atare conform noii legi, statutul, gradul special și drepturile funcționarului, anterior dobândite, se schimbă, creîndu-i o situație dezavantajoasă. Legea din 1995 nu prevede retragerea statutului de funcționar public, iar gradele anterior obținute pot fi retrase doar prin hotărîrea instanței de judecată, pentru fapte ilegale (Legea nr.1263/17.07.1997).

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Analiza proiectului a relevat un șir de incompatibilități dintre prevederile acestuia și cele ale legislației în vigoare, printre care menționăm:

- Legea cu privire la Guvern, nr. 64-XII din 31.05.90;
- Hotărîrea Parlamentului pentru aprobarea Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, Nr.1227-XV din 18.07.2002;
- Titlul V al Codului Fiscal, nr. 1163-XIII din 24.04.97;
- Legea contenciosului administrativ, Nr.793-XIV din 10.02.2000
- Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr. 797-XIII din 02.04.1996
- alte acte legislative.

Atenționăm în mod particular asupra incompatibilității proiectului prevederilor Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HG Nr.1227-XV din 18.07.2002, în baza căreia, potrivit poziției autorilor expuse în Nota informativă, a fost elaborat acest proiect. Subliniem că această Concepție reprezintă un document de politici în domeniul specific abordat de proiect, care a fost promovată de Parlament în 2002. Guvernul „asigură respectarea și executarea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte” (p.14) art.3 al Legii cu privire la Guvern nr. 64-XII din 31.05.90) și ca autor al proiectului examinat, urma să respecte această Concepție adoptată prin Hotărîre a Parlamentului și să nu inițieze promovarea unor politici contrare în domeniul dat.

Principalele contradicții ale proiectului cu prevederile Concepției:

- proiectul înzestrează Aparatul Guvernului cu un set de atribuții diferite și mult mai largi (art.11) decât cele prevăzute în Concepție (partea III, A p.1; B p.1; C p.1; D p.1);
- proiectul omite instituirea Comisiei republicane pentru managementul resurselor umane și comisiile teritoriale și din autoritățile publice centrale (partea III, A, p.3 și 4 a Concepției), activitatea căreia urma să fie asigurată de către Aparatul Guvernului (partea III, A, p.1 lt.f) a Concepției);
- proiectul prevede posibilitatea ocupării funcției publice atât prin concurs, cât și prin numire (art.8, 9, 30 ș.a.), pe cînd Concepția prevede ocuparea acestor funcții doar în bază de concurs, stabilind un șir de excepții cînd operează numirea directă, însă aceste excepții diferă de prevederile proiectului (partea II, A p.2);
- alte contradicții.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. În general, prevederile proiectului corespund normelor lingvistice de redactare juridică. Cu toate acestea, se atestă utilizarea anumitor formulări lingvistice ambigui, utilizarea anumitor termeni care nu au o definiție în legislație sau proiect și utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen (detalii – în tabelul cu analiza detaliată).

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul conține o reglementare detaliată a activității Aparatului Guvernului în domeniul managementului funcției publice și a funcționarilor publici (Capitolul III), art.11 stabilind liste extinse de atribuții și drepturi care vor fi acordate instituției respective. Menționăm, însă, contradicția care apare cu prevederile art.31 al Legii cu privire la Guvern, nr. 64-XII din 31.05.90, care stabilește că „Asigurarea organizării activității Guvernului, prezentarea materialelor analitice și informaționale, pregătirea proiectelor de hotărîri, ordonanțe și dispoziții, precum și verificarea executării hotărîrilor, ordonanțelor și dispozițiilor revine Aparatului Guvernului. Aparatul Guvernului își desfășoară activitatea în baza regulamentului aprobat de Guvern”.

Înzestrarea Aparatului Guvernului cu atribuții ce depășesc vădit statutul și rolul său de bază, atribuite prin Legea cu privire la Guvern, generează anumite „dereglări legislative”, prin realizarea unei inversări a ierarhiei existente dintre puterea executivă și anumite autorități publice centrale din afara executivului (Parlament, Curtea Constituțională, Consiliul Superior al Magistraturii). Faptul dat provoacă îngrijorări referitoare la respectarea principiului independenței funcționării acestor autorități prin subordonarea în multe privințe a funcționarilor aparatului autorităților date unei structuri executive, precum și prin instituirea funcțiilor de reglementare și control a executivului în privința funcționarilor autorităților respective.

La fel, nu este acceptabilă situația în care un proiect de lege vine să completeze atribuțiile unei instituții publice, prevăzute într-un regulament aprobat printr-o hotărâre a Guvernului (Regulamentul Aparatului Guvernului, HG nr.836 din 10.08.2005).

Menționăm, de asemenea, că lista atribuțiilor cu care se propune să fie investit Aparatul Guvernului cumulează atribuții de reglementare, control și sancționare, fapt ce prezintă riscuri sporite de coruptibilitate.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art.1 alin.(2) și art.5	Art.1 alin.(2): „Scopul prezentei legi constă în asigurarea realizării unui <u>serviciu public stabil, profesionist, imparțial, transparent și eficient</u> în interesul societății și al statului.” Art.5: „Serviciul public se bazează pe <u>principiile legalității, profesionalismului, transparenței, imparțialității, stabilității și loialității.</u> ”	Scopul legii este de a contribui la realizarea unui serviciu public bazat pe principii, preluând menționarea principiilor serviciului public prevăzute în art.5. Însă prevederea art.1 nu menționează principiul loialității, iar principiul eficienței din art.5 nu se regăsește în norma art.1.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	Uniformizarea prevederilor art.1 alin.(2) și a art.5 ale proiectului, prin: - completarea art.1 cu referință la „loialitatea” serviciului public (poate fi utilizată formula „loial intereselor societății și al statului”) - completarea art.5 cu referință la principiul eficienței
2	Art.3 lit.b) și lit.c)	Activitățile desfășurate de funcționarii publici, prin care se realizează funcția publică, sînt următoarele: b) elaborarea <u>proiectelor de acte normative;</u> c) punerea în <u>aplicare a actelor normative;</u>	Nu sînt incluse și actele legislative, conform Legii nr.780/2001.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Alte riscuri Omiterea includerii elaborării și aplicării actelor legislative	De substituit cu textul „actelor legislative și altor acte normative”
3	Art.3 lit.h)	h) <u>administrarea fiscală</u>	Administrarea fiscală și statutul funcționarilor fiscali sînt reglementate distinct în Titlul V al Codului fiscal. În cazul includerii, rămîne neclară omiterea altor categorii (spre exemplu-funcționari vamali).	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	De reexaminat necesitatea includerii administrării fiscale în art.3.
4	Art.4 alin.(2)	Statutul juridic al unor categorii de funcționari publici cu statut special (colaboratori din serviciul diplomatic, vamal, din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, alte categorii stabilite prin lege) <u>se reglementează prin</u>	Articolul 4 se referă la „sfera de aplicare a prezentei legi”. Astfel, alin.(1) stabilește categoriile funcționarilor cărora li se aplică legea, iar art.(3) enumără persoanele cărora prevederile legii nu le sînt aplicabile. Cît privește funcționarii publici cu statut special nu este clar din dispoziția alin.(2) dacă: - prevederile proiectului li se aplică complementar prevederilor legilor speciale prin care se reglementează	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Completarea acestui alineat cu precizarea aplicării (sau, după caz, a neaplicării) prevederilor proiectului pentru această categorie de funcționari.

		<u>acte legislative speciale.</u>	statutul lor sau - prevederile proiectului nu li se aplică. Considerăm că prevederile proiectului pot avea aplicare complementară prevederilor legilor speciale, în măsura în care nu contravin acestora din urmă. Astfel, odată cu crearea registrului funcțiilor publice și a funcționarilor publici, funcționarii cu statut special ar putea de asemenea fi incluși în registru, ceea ce va crea avantaje evidente pentru managementul acestor funcții.		
5	Art.4 alin.(3) lit.d)	Prevederile prezentei legi nu se aplică: d) <u>altor categorii de personal</u> care nu desfășoară activități prin care se realizează funcția publică	Dacă scopul lit.d) este de exclude personalul auxiliar și tehnic, acest lucru trebuie menționat expres. Dacă lit.d) are în vedere alte categorii de persoane care, în caz contrar pot fi confundate cu funcționari, acest lucru de asemenea trebuie stipulat expres. Art.3 care enumără activitățile prin care se realizează funcția publică ar putea să nu fie suficient de complet și să nu acopere toate activitățile prin care se realizează o funcție publică.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Precizarea în lit.d) a acelor categorii de personal (auxiliar, tehnic sau de alt tip) cărora nu le sînt aplicabile prevederile legii și/sau completarea art.3 cu mai multe activități, care ar acoperi de o manieră generală toate activitățile desfășurate de funcționari.
6	Art.5	Serviciul public se bazează pe principiile legalității, profesionalismului, transparenței, imparțialității, stabilității și loialității.	Principiile nu sînt definite, detaliate. Cu excepția <i>transparenței și stabilității</i> , aceste principii sînt incluse în Codul de conduită al funcționarului public - lege ordinară . Trimiterea la Cod ar fi o procedură de tehnică legislativă nereușită, prezentul proiect este reglementarea de bază.	Coruptibilitate Lacune de drept	Detalierea expresă a principiilor în articole aparte ale legii.
7	Art.7 alin.(1) lit.a) și art.8	Art.7 alin.(1) lit.a): „ <u>funcții publice de conducere de nivel superior</u> ” și Art.8 „ <u>înalți funcționari publici</u> ”	Sînt vizate aceleași categorii, dar denumirile sînt diferite.	Coruptibilitate Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite	Unificarea termenilor din cele două articole.
8	Art.8 alin.(2) lit.c) (art.9 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(4) lit.a) și lit.b), art.70 alin.(1), anexa 1 și anexa 2)	Categoria înalților funcționari publici include persoanele care sînt numite în una din următoarele funcții publice de conducere de nivel superior: c) adjunct al conducătorului <u>autorității administrative</u> ;	Noțiunea de „autoritate administrativă” nu este definită în proiect, noțiunea consacrată fiind „autoritate publică”. Dacă prin „autoritate administrativă” se are în vedere o categorie aparte de autorități, atunci ea trebuie să fie definită în art.2 al proiectului după definiția de „autoritate publică”. În caz contrar, utilizarea noțiunii de „autoritate administrativă” urmează a fi exclusă din proiect (art.9 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(4) lit.a) și lit.b), art.70 alin.(1), anexa 1 și anexa 2)	Coruptibilitate Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite	Înlocuirea noțiunii de autoritate administrativă cu noțiunea definită de proiect „autoritate publică” în art.8 alin.(2) lit.c), art.9 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(4) lit.a) și lit.b), art.70 alin.(1), anexa 1 și anexa 2. Alternativ, „autoritatea administrativă” urmează a fi definită în art.2 al proiectului după definiția de „autoritate publică”.
9	Art.8 alin.(3), și alin.(5) Art.9 alin.(1)	Art.8 „(3) Ocuparea funcției publice de conducere de nivel superior vacante se face <u>prin concurs sau prin numire</u> .” „(5) <u>Numirea în funcție</u> , modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu a înalților funcționari publici se face, în condițiile legii,	Referitor la art.8, proiectul nu prevede criterii pentru diferențierea situațiilor în care o funcție publică de conducere de nivel superior se ocupă <i>prin concurs</i> și în care aceasta se ocupă <i>prin numire</i> . De asemenea, nu este determinată autoritatea care va decide în privința acestei opțiuni. Art.29 alin.(2) lit.a) și art.8 alin.(6) al proiectului prevede concursul organizat de o comisie de concurs pentru ocuparea funcțiilor respective. Mai mult decît atât, alin.(5) al art.8 și alin.(1) al art.9 se referă doar la	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Reglementarea unică referitoare la ocuparea acestor funcții doar prin concurs. Alternativa mai puțin reușită este de a înscrie, cel puțin, criteriile delimitării cazurilor de ocupare a funcției publice prin concurs și prin numire sau reglementarea expresă: care funcții din cele vizate și prin ce procedură se

		de către:..." Art.9 „(1) Categoria funcționarilor publici de conducere <u>include persoanele numite</u> , în condițiile prezentei legi, în una din următoarele funcții publice”	„numire”. Este necesară o abordare unificată: fie <i>conkurs</i> , fie <i>numire</i> , cu prescriere expresă în lege. Considerăm necesară păstrarea doar opțiunii de ocupare a funcțiilor publice pe bază de <i>conkurs</i> , deoarece acest lucru rezultă și din prevederile Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public , HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, care, în partea II, A p.2 „Politica de recrutare și selectare a personalului” stabilește: „În serviciul public se introduce sistemul de recrutare și selectare, care va asigura ocuparea postului de muncă, funcției publice vacante numai prin concurs.” , iar excepțiile de la această regulă stabilite în Concepție nu includ categoria înalților funcționari publici sau a funcționarilor publici de conducere.		ocupă.
10	Art.8 alin.(5) lit.b)	Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu a înalților funcționari publici se face, în condițiile legii, de către:... b) <u>conducătorii autorităților publice respective</u> , pentru funcțiile publice specificate la alin.(2) lit.d).	Autoritățile vizate au organe de conducere colegiale, conducătorul are mai mult atribuții de reprezentare și nu poate fi abilitat cu funcții de angajare a înalților funcționari publici.	Coruptibilitate Atribuții excesive / contrare statutului	Tratare legală similară cu funcțiile de la alin.(2) lit.a)-c).
11	Art.11	Art.11. Competența Aparatului Guvernului	Abilitarea Aparatului Guvernului (AG) cu atribuții esențiale în domeniul managementului funcției publice este contrară Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public , HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, nefiind argumentată și din următoarele considerente: - AG este o structură ce asigură activitatea Guvernului, își desfășoară activitatea în baza regulamentului aprobat de Guvern (HG nr.836 din 10.08.2005); - AG este o structură politizată, funcționarii nu sînt scoși de sub control politico-administrativ; - capacitățile în domeniu ale AG sînt reduse; - AG este o structură care permanent se modifică (numai în ultimii 7 ani a fost reorganizat și modificat esențial de cîteva ori).	Coruptibilitate Atribuții extensive de reglementare Atribuții excesive / contrare statutului Cumularea competențelor de a elabora acte, a controla aplicarea lor și de a sancționa	A se examina oportunitatea înființării unei Agenții independente cu atribuții în domeniul dat, formate prin mecanism transparent, supusă unui control administrativ și public extins. Varianta: Înființarea unei structuri independente în subordinea Guvernului, subordonată executivului, dar controlată și de Parlament, alte autorități vizate, supusă controlului public. (Comisia republicană pentru managementul resurselor umane, prevăzută în partea III, A, p.3 și 4 a Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002).
12	Art.11 alin.(2) lit.m)	monitorizarea și controlul modului de aplicare a legislației referitoare la funcția publică și statutul funcționarului public, <u>inclusiv constatarea contravențiilor administrative</u> și înaintarea propunerilor de	Aparatul Guvernului nu este autoritate investită cu dreptul de constatare a contravențiilor administrative potrivit Codului cu privire la contravențiile administrative sau a proiectului Codului contravențional. „În condițiile legii” reprezintă o normă de trimitere defectuoasă, la legislație neclară: nici prezenta lege (proiectul)	Coruptibilitate Norme de trimitere Atribuții excesive / contrare statutului	Excluderea acestor atribuții și norme de trimitere.

		lichidare a derogărilor, <u>în condițiile legii</u>	și nici alte legi nu reglementează modalitatea de constatare a contravențiilor și nici contravențiile respective pe care urmează să le constate Aparatul Guvernului.		
13	Art.11 alin.(3)	Aparatul Guvernului este subiect cu drept de sesizare în instanța de contencios administrativ competentă cu privire la: <u>a) actele prin care autoritățile publice încalcă legislația referitoare la funcția publică și statutul funcționarului public;</u> <u>b) refuzul autorităților publice de a aplica prevederile legale în domeniul funcției publice și al statutului funcționarului public.</u>	Această prevedere a proiectului contravine Legii contenciosului administrativ, Nr.793-XIV din 10.02.2000, care prevede în art.3 că „Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț”. Mai mult ca atât, art.331 Cod penal prevede infracțiunea de „Refuz de a îndeplini legea”, în caz de constatare a căreia urmează a fi înștiințate organele de urmărire penală și nu instanța de contencios administrativ.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Atribuții excesive / contrare statutului	Excluderea acestor atribuții sau aducerea lor în conformitatea cu legislația în vigoare.
14	Art.11 alin.(4)	Aparatul Guvernului poate sesiza: ...	Această prevedere reglementează de o <i>manieră discreționară neadecvată</i> situațiile de sesizare a autorităților și organelor competente cu privire la încălcări.	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Substituirea formulei „poate” cu „va” sau determinarea criteriilor când autoritatea responsabilă se poate prevala sau nu de acest drept (care ar trebui să fie o obligație în acest caz).
15	Art.12	<u>Administrarea curentă</u> a funcției publice și a funcționarilor publici	Termen neclar care necesită o precizare.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Precizarea competențelor subiecților împuterniciți cu administrarea curentă a funcției publice.
16	Art.12 alin.(3)	Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului resurse umane din autoritatea publică <u>se aprobă de Guvern.</u>	Nu este stabilit un termen concret pentru elaborarea respectivelor reglementări, ceea ce poate conduce la târâgânarea implementării legii.	Coruptibilitate Atribuții extensive de reglementare Lipsa unor termene concrete	Includerea în dispozițiile finale și tranzitorii a termenelor a unui termen concret pentru adoptarea reglementărilor de la art.12 alin.(3).
17	Art.13 alin.(2) și alin.(3)	(2) <u>Fiecare autoritate publică este obligată să transmită Aparatului Guvernului</u> , la cerere, toate datele necesare realizării atribuțiilor sale ce decurg din prezenta lege. (3) În cazul intervenirii oricărui schimbări în raportul de serviciu al funcționarului public, <u>autoritatea publică este obligată să comunice acest fapt Aparatului Guvernului</u> , în termen de 10 zile lucrătoare.	Nu se contestă obligativitatea acestor măsuri pentru autorități, dar considerăm că obligarea autorităților respective lor poate avea loc în cazul în care managementul funcției publice, inclusiv evidența funcționarilor va fi exercitată de către o structură independentă.	Coruptibilitate Atribuții excesive / contrare statutului Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive	A se vedea recomandarea formulată mai sus, în p.11 din tabel.
18	Art.13 alin.(4)	(4) Modalitatea de administrare și transmitere a datelor către Aparatul	<i>A se vedea obiecția formulată mai sus, în p.16 din tabel.</i>	Coruptibilitate Atribuții extensive de reglementare Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Includerea în dispozițiile finale și tranzitorii a unui termen concret

		Guvernului, categoriile de persoane care au acces la evidența națională, structura și conținutul registrului funcțiilor publice și al funcționarilor publici se aprobă de Guvern.		Lipsa unor termene concrete	pentru adoptarea reglementărilor de la art.13 alin.(4).
19	Art.13 alin.(5)	Autoritățile publice întocmesc dosarul personal (profesional) pentru fiecare funcționar public. <u>Dosarul personal (profesional) conține informații despre funcționarul public și despre modul în care acesta își exercită atribuțiile.</u>	Concepția cu privire la politica de personal în serviciul public , HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, este mai specifică în privința datelor pe care trebuie să le includă dosarul. Considerăm utilă introducerea unor precizări cât privește datele care urmează a fi introduse în dosarul personal.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Preluarea corespunzătoare a prevederilor Concepției din partea II, E p.2, alin.2: „Registrul funcționarilor publici conține următoarele date personale: numele, prenumele, patronimicul, domiciliul, data nașterii, funcția publică pe care o ocupă, vechimea în această funcție, precum și în alte funcții ocupate anterior, studiile etc. Dosarul profesional conține documentul de numire în funcție, cel referitor la depunerea jurământului, actele de studii, certificatele privind cursurile de perfecționare, evaluarea anuală a activității, atribuirea gradelor de calificare, promovările în funcție, sancțiunile disciplinare etc.”
20	Art.13 alin.(6) și alin.(7)	(6) Persoanele care au acces la datele cuprinse în evidența funcțiilor publice și a funcționarilor publici, precum și la dosarul personal (profesional) al funcționarului public au obligația, <u>în condițiile legii</u> , de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal. (7) Pentru încălcarea prohibiției prevăzute la alin.(6) <u>persoanele respective poartă răspundere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.</u>	La alin.(6) este necesară precizarea legii/legislației la care face trimitere norma (Legea privind accesul la informație, Nr.982-XIV din 11.05.2000) La alin.(7), fiind vorba de răspundere, este necesară precizarea legislației exacte în baza căreia pot fi atrași la răspundere persoanele care săvârșesc încălcările respective. De menționat, că deocamdată nu există legislație care să reglementeze răspunderea pentru asemenea încălcări, de aceea referința la „legislația în vigoare” este inutilă.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa responsabilității clare autorităților (funcționarilor) pentru încălcarea prevederilor din proiect Normă inutilă	Precizarea domeniului legislației / legii concrete la care fac trimitere prevederile alineatelor (6) și (7) ale art.13.
21	Art.14 lit.c), lit.e) și	Funcționarul public <u>are următoarele drepturi generale:</u> c) <u>să-și cunoască drepturile și obligațiile de serviciu;</u> e) să sesizeze, <u>în modul stabilit</u> , Aparatul Guvernului asupra cazurilor de încălcare a legislației referitoare la funcția publică și statutul	<i>Referitor la lit.c):</i> cunoașterea obligațiilor de serviciu nu poate fi un drept. O asemenea formulare trezește îndoieli cu privire la profesionalismul funcționarilor publici și nu contribuie la realizarea scopului proiectului declarat în alin.(2) al art.1. <i>Cît privește lit.e) și f):</i> referințele la „modul stabilit” sau „în condițiile legii”, presupun existența unor proceduri, însă dacă acestea nu există, referințele la ele urmează a fi excluse. Astfel, va fi posibilă	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Formularea unei obligații a autorităților (funcționarilor) ca drept	Excluderea sintagmei „și obligațiile” din lit.c). Excluderea sintagmei „în modul stabilit” din lit.e). Excluderea sintagmei „în condițiile legii” din lit.f).

		funcționarului public; f) sa beneficieze, <u>în condițiile legii</u> , de stabilitate în funcția publică deținută.	aplicarea directă a normelor și nu condiționată de „condițiile legii” sau „modul stabilit”.		
22	Art.15 alin.(2)	Funcționarul public <u>poate exprima o opinie oficială a autorității publice numai dacă are mandat</u> în acest sens, <u>conform procedurilor stabilite</u> .	Interdicția respectivă reduce transparența autorităților. Este necesară și o corelare cu interesul public. A se vedea comentariul făcut la secțiunea 6.1. a prezentului raport, referitor la compatibilitatea proiectului cu legislația comunitară. Se face referință la „proceduri stabilite” care, de fapt, nu sînt stabilite nicăieri.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice	Liberalizarea posibilităților de exprimare a opiniei și informării pe probleme de interes public major, conform practicilor europene în domeniu. Precizarea reglementării „procedurilor” la care face trimitere norma, includerea unor asemenea reglementări în proiect sau excluderea referințelor la proceduri inexistente ca atare.
23	Art.16	<u>Funcționarii publici pot avea calitatea de membru al partidelor politice și altor organizații social-politice</u> legal constituite.	Dreptul de a face parte din partide politice nu contribuie la depolitizarea funcției publice, care este baza modelului democratic de administrație publică. Depolitizarea contribuie la sporirea responsabilității/disciplinei funcționarului, care nu va avea „protecția politică”. Este oportună introducerea unor limitări pentru anumite categorii, în special de conducere, deoarece anume pentru aceste funcții sînt interese politice mai mari, ele facilitează controlul și influența sporită în administrația publică.	Coruptibilitate Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului Alte riscuri Lipsa mecanismelor pentru asigurarea depolitizării funcționarilor și administrației publice	Interzicerea calității de membru de partid (variantă: în organe/funcții de conducere în partid) pentru înalți funcționari (de nivel superior) și funcționarii publici de conducere, precum și pentru funcționarii a căror activitate este în relație cu activitatea partidelor politice (înregistrare, control, colaborare etc).
24	Art.17 alin.(1) și alin.(2)	Art.17 Dreptul de a întemeia și a se afilia la sindicate și alte organizații (1) <u>Dreptul la asociere sindicală</u> este garantat funcționarilor publici. (2) Funcționarii publici pot, în mod liber, să înființeze organizații sindicale și <u>să adere la ele</u> .	În denumirea articolului și în alineatele (1) și (2) se utilizează trei modalități diferite de a reda ideea de asocierii sindicale: „afiliere la sindicate”, „asociere sindicală”, „aderare la organizații sindicale”. Terminologia urmează a fi uniformizată. Prevederile articolului nu se referă doar la asocierea sindicală, de aceea denumirea lui poate fi formulată de o manieră mai simplă și generală: „Dreptul la asociere”. Pare inutilă prevederea alin.(1), din moment ce alin.(2) pur și simplu expune mai detaliat același gînd.	Coruptibilitate Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite Normă inutilă	Excluderea alin.(1). Propunem următoarea formulare a pentru alin.(1) al art.17: „Art.17 Dreptul la asociere (1) Funcționarii publici au dreptul să înființeze și să se asocieze organizațiilor sindicale.” Alineatul (3) să devină alin.(2).
25	Art.19	<u>Timpul de lucru</u>	Legislația muncii a consacrat deja termenul „timpul de muncă”, iar proiectul propune introducerea unei noi expresii, fără a o defini însă. Art.77 al proiectului stabilește că „Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile legislației muncii...în măsura în care nu contravin legislației speciale care reglementează activitatea funcționarilor publici”. Din moment ce proiectul nu reglementează exhaustiv „timpul de lucru” al funcționarilor, aceste prevederi completîndu-se cu legislația muncii, nu este necesar de a introduce un alt termen cu referință la același fenomen, deoarece încalcă regulile tehnicii legislative prevăzute în Legea Nr.780-XV.	Coruptibilitate Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Înlocuirea expresiei „timp de lucru” din denumirea și textul articolului 19 cu expresia „timp de muncă”. În caz contrar, este necesară definirea noțiunii de „timp de lucru” pentru a permite deosebirea lui de noțiunea „timpului de muncă”.

26	Art.19 alin.(2)	La dispoziția conducătorului, funcționarii publici, <u>pentru care legea nu prevede altfel</u> , pot lucra peste durata normală a timpului de lucru...	Nu este clară trimiterea, toți funcționarii pot lucra și peste program. Interdicții în legislație nu sînt pentru funcționari, ele pot viza anumite categorii de persoane (femei însărcinate, mame cu copii mici, minori) dar pentru această situație se va aplica Codul muncii.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Concretizarea trimiterii, astfel ca prezenta lege să conțină majoritatea detaliilor necesare și să reglementeze clar soluționarea conflictelor de norme cu aceeași putere juridică.
27	Art.19 alin.(3)	În cazurile specificate la alin.(2) funcționarii publici de conducere și de execuție beneficiază de recuperarea timpului lucrat sau de o plată majorată cu <u>un spor de 100 % din salariul de bază</u> .	Nu este clară unitatea: pentru zile, ore, alte termene. Textul poate fi interpretat astfel că acordă drept la supliment doar pentru cîteva zile de lucru. Legislația nu stabilește expres modalitățile de salarizare a funcționarilor pe ore lucrate, situație care aprofundează neclaritățile. Anumite categorii de funcționari vizați primesc indemnizații, nu salarii tarifare și în acest caz, la fel nu este clară calcularea mării duble.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Concretizarea criteriului / unității luate ca bază pentru calcularea plății majorate.
28	Art.21	(1) Funcționarilor publici le este recunoscut dreptul la grevă <u>în conformitate cu legislația în vigoare</u> . (2) Exercițarea dreptului la grevă este permisă <u>doar cu condiția asigurării continuității activității autorității publice</u> .	Dreptul la grevă este recunoscut de actele internaționale și art.45 al Constituției, nu mai este necesară recunoașterea „ <i>în conformitate cu legislația</i> ”. Noțiunea „ <i>asigurarea continuității activității</i> ” nu este suficient de clară și detaliată.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Preluarea și adaptarea în text a conținutului art.45 din Constituție. Reglementarea mai detaliată a „continuității activității”.
29	Art.22	Obligațiile generale ale funcționarului public	În lista obligațiilor funcționarilor publici nu este inclusă distinct: apărarea și promovarea drepturilor și libertăților omului.	Alte riscuri Prejudicierea, prin omisiune, a drepturilor și libertăților omului	Includerea obligației respectării și promovării drepturilor omului.
30	Art.22 alin.(1) lit.d)	Funcționarul public are următoarele obligații generale: d) să păstreze secretul de stat, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care ia cunoștință în exercitarea funcției publice, <u>cu excepția informațiilor considerate de interes public, în conformitate cu legislația în vigoare</u> ;	Legislația Republicii Moldova nu conține o definiție a „informației considerată de interes public”, din acest motiv, referința la „legislația în vigoare” este improprie, fiind necesară completarea art.2 al proiectului cu definiția „informației de interes public”	Coruptibilitate Norme de trimitere Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Excluderea expresiei „în conformitate cu legislația în vigoare”. Se propune introducerea următoarei definiții a noțiunii de „informație considerată de interes public” în art.2 al proiectului. (preluată din art.14 al Codului de procedură administrativă a României); informație de interes public – orice informație care privește activitățile sau rezulta din activitățile unei autorități publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației. Informațiile în legătură cu încheierea, executarea și încetarea contractelor administrative, precum și clauzele acestor contracte sînt informații de interes public, cu excepția celor considerate secrete potrivit

					legislației cu privire la secretul de stat și comercial.
31	Art.24 alin.(2)	<p>Articolul 24. Declarațiile cu privire la venituri și proprietate și de interese personale</p> <p>(1) Funcționarul public este obligat să prezinte, <u>în condițiile legii</u>, declarația cu privire la venituri și proprietate.</p> <p>(2) Funcționarul public este obligat <u>să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților stabilite de lege.</u></p>	<p>Denumirea articolului se referă la două tipuri de declarații: 1. cu privire la venituri / proprietate și 2. a intereselor personale. Alin.(1) se referă expres la obligația depunerii primei declarații, pe când alin.(2) nu se referă în mod special la declarația intereselor personale, ci în general la „regimul juridic al conflictului de interese și incompatibilităților stabilite de lege”.</p> <p>Referințele generale la lege fără precizarea lor urmează a fi evitate.</p>	<p>Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept</p>	<p>Alin.(2) urmează a fi formulat similar alin.(1) cu referință exactă la declarația intereselor personale, potrivit Legii cu privire la conflictul de interese. Precizarea legilor la care se face trimitere în alineatele (1) și (2) ale art.2.</p>
32	Art.25 alin.(2) lit.c)	<p>(2) Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate sau neremunerate: ...</p> <p>c) prin contract sau acord, în cadrul întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, a căror activitate este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența <u>autorității în care el este angajat</u>, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație și de reprezentare a statului în societățile economice. <u>Modul de cumulare a acestor activități cu funcția publică este stabilit de Guvern.</u></p>	<p>Reglementarea este prea generală, cumularea activităților trebuie să fie reglementată în lege, cât mai concret, deoarece atrage răspundere gravă.</p>	<p>Coruptibilitate Norme de blanchetă Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive</p>	<p>Reglementarea expresă în lege a cazurilor și modului cumulării funcțiilor.</p>
33	Art.27 alin.(1) lit.a), lit.b) și lit.g)	<p>(1) Poate candida la o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții:</p> <p>a) <u>deține exclusiv cetățenia Republicii Moldova;</u></p> <p>b) <u>posedă limba moldovenească;</u></p> <p>g) <u>nu are antecedente penale nestinse în modul stabilit de lege pentru infracțiuni savârșite cu intenție;</u></p>	<p>Lit.a) conține restricții neîntemeiate, pentru orice funcție publică. Este încălcat art.39 din Constituție, fără corelare cu art.54 al Constituției.</p> <p>Lit.b) nu indică în ce măsură trebuie să fie posedată „<i>limba moldovenească</i>”, în lege nu sînt stabilite proceduri de verificare a posesiei limbii.</p> <p>La lit.g) nu este clar cum se va dovedi lipsa antecedentelor penale sau stingerea lor.</p>	<p>Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive</p>	<p>Limitarea restricțiilor și corelarea lor cu dispozițiile constituționale. Stabilirea procedurilor pentru verificarea posesiei limbii și lipsa antecedentelor.</p>
34	Art.28	<p>(1) Ocuparea funcției publice vacante se face prin:</p> <p>a) concurs;</p>	<p>Nu este clar de ce proiectul nu face trimitere în lit.d) direct la „numire”, despre care se vorbește în art.8 și art.9. Prevederea alin.(2) face astfel inutilă reglementarea concursului,</p>	<p>Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p>	<p>Excluderea sau precizarea clară a conținutului lit.d) al alin.(1). La alin.(2) sintagma</p>

		<p>b) promovare;</p> <p>c) transfer;</p> <p>d) <u>alte modalități prevăzute de prezenta lege.</u></p> <p>(2) Concursul este organizat, de regulă, după aplicarea <u>modalităților de ocupare a funcției publice vacante specificate la alin.(1) lit.b)-d).</u></p>	<p>dacă înainte de recurgerea la această modalitate de ocupare a funcției publice se aplică „numirea” avută în vedere la lit.d).</p> <p>A se vedea, în acest context, obiecția formulată la p.9 al acestui tabel ce se referă la compatibilitatea proiectului cu prevederile Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, (partea II, A p.2.)</p>		<p>„lit.b)-d)” a se înlocui cu „lit.b și c)”.</p>
35	Art.29 alin.(2)	<p>(2) Concursul este organizat, <u>în condițiile legii</u>, de către:</p> <p>a) <u>comisia de concurs prevăzută la art.8 alin.(6)</u> pentru funcțiile publice specificate la art.8 alin.(2) lit.a)-c) ale prezentei legi;</p> <p>b) <u>comisiile de concurs prevăzute la art.8 alin.(8)</u> pentru funcțiile publice specificate la art.8 alin.(2) lit.d) a prezentei legi;</p> <p>c) <u>comisiile de concurs instituite de către autoritățile publice pentru funcțiile publice de conducere și de execuție din aceste autorități</u>, în coordonare cu Aparatul Guvernului.</p>	<p>„În condițiile legii” este o normă de trimitere inutilă și contrară alin.(12) al aceluiași articol stabilește că „procedura de organizare și desfășurare a concursului se stabilește de către Guvern”.</p> <p>Este necesară o corelare cu prevederile Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, (partea III, A)</p>	<p>Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept</p>	<p>Excluderea sintagmei „în condițiile legii”. Corelarea prevederilor acestui alineat cu prevederile părții III, A a Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002.</p>
36	Art.29 alin.(11)	<p><u>Litigiile cu privire la concurs se soluționează de instanța de contencios administrativ competentă</u>, în condițiile legii.</p>	<p>Este necesară o corelare cu prevederile Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002, (partea III, A).</p>	<p>Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept</p>	<p>Excluderea sintagmei „în condițiile legii”. Corelarea prevederilor acestui alineat cu prevederile părții III, A a Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din 18.07.2002.</p>
37	Art.30 alin.(1) și alin.(2)	<p>(1) Numirea în funcțiile publice de conducere de nivel superior se face de către subiecții specificați la art.8 alin.(5) al prezentei legi.</p> <p>(2) Numirea în funcțiile publice de conducere și de execuție se face prin actul administrativ emis de către conducătorul sau, după caz, de organul colegial de conducere al autorității publice în care urmează să-și desfășoare activitatea funcționarul public.</p>	<p>Considerăm că numirea este o <i>etapă ulterioară organizării concursului și nu o modalitate distinctă de ocupare a funcției publice</i>. Acest lucru rezultă și din prevederile alin.(3) „Raportul de serviciu apare în baza actului administrativ de numire în funcția publică”, avându-se în vedere toate raporturile de serviciu, și nu doar cele ce ar rezulta din numire ca modalitate distinctă de ocupare a funcției publice. O concluzie similară se desprinde și din alin.(5) și (6).</p> <p>Ca modalitate separată de ocupare a funcției publice, <i>numirea directă</i> poate avea loc doar în cazuri expres prevăzute, cum ar fi cele precizate în prevederile Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, HP Nr.1227-XV din</p>	<p>Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive</p>	<p>În cazul urmării recomandărilor făcute mai sus cu privire la excluderea numirii ca modalitate de ocupare a funcțiilor publice de conducere de nivel superior, alin.(1) urmează a fi exclus. La alin.(2) urmează a se preciza că numirea se face în baza concursului desfășurat potrivit prevederilor art.29. Astfel, se propune următoarea formulare: “Numirea în funcțiile publice se face în baza rezultatelor</p>

			18.07.2002, (partea II, A p.2).		concurșului desfășurat potrivit art.29 al prezentei legi, prin actul administrativ emis de către conducătorul sau, după caz, de organul colegial de conducere al autorității publice în care urmează să-și desfășoare activitatea funcționarul public". Specificarea expresă a cazurilor de numire directă ca modalitate excepțională de ocupare a funcției publice în lipsa concursului, corelat prevederilor Concepției cu privire la politica de personal în serviciul public, (partea II, A p.2).
38	Art.30 alin.(6)	<u>Fișa postului</u> se anexează la actul administrativ de numire, iar o copie a acesteia se înmânează funcționarului public .	Nu este definită noțiunea și ce trebuie să conțină această fișă.	Coruptibilitate Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Definirea conținutului fișei de post.
39	Art.33 alin.(4)	Prin derogare de la dispozițiile alin.(3), funcționarului public i se poate conferi un grad de calificare ce îl depășește pe cel anterior cu un grad <u>în cazul îndeplinirii unor misiuni de importanță deosebită</u> sau obținerii calificativului "foarte bine" la ultimele 2 evaluări ale performanțelor profesionale. <u>Aprecierea caracterului deosebit al misiunii este de competența conducătorului autorității publice</u> cu drept de conferire a gradelor de calificare.	Dreptul de acordare a gradului mai înalt „ <i>pentru îndeplinirea unor misiuni de importanță deosebită</i> ” nu este reglementat adecvat, aprecierea este la latitudinea deplină a conducătorului autorității, nici măcar a comisiei de conferire a gradelor. Nu se limitează numărul și termenul unor astfel de avansări.	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Limitarea în timp și ca număr a posibilităților de conferire a gradelor superioare la latitudinea conducătorului autorității.
40	Art.33 alin.(10)	<u>Persoanelor, care au deținut funcțiile de Președinte al Republicii Moldova, deputat sau membru al Guvernului nu mai puțin de doi ani, la expirarea mandatului, demisiei sau revocării, li se conferă de drept gradul de calificare consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I.</u>	Textul contravine art.4 alin.(3) al legii, precum și principiilor serviciului public: legalitate, profesionalism, imparțialitate, independență, stabilitate . Persoanele vizate nu au obligațiile funcționarilor publici și nu pot avea drepturi similare acestora. Drepturile și garanțiile sociale acordate respectivilor funcționari sînt stabilite în legi speciale (statutul deputatului, cu privire la Guvern, asigurarea activității Președintelui RM). Evaluarea performanțelor profesionale ale respectivelor persoane nu este efectuată la numire și în timpul exercitării funcțiilor. Conform textului, gradul se va conferi chiar dacă persoana va fi	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Promovarea intereselor contrar interesului public	Excluderea alin.(10) din art.33. Variantă: includerea prevederilor despre evaluarea profesională a persoanelor vizate, de către comisia independentă.

			revocată/demisă din funcția respectivă, pentru încălcări, abuzuri, infracțiuni etc.		
41	Art.35 alin.(1) și alin.(2)	(1) Evaluarea performanțelor profesionale ale înalților funcționari publici specificați la art.8 alin.(2) lit.a)-c) ale prezentei legi se efectuează de către o comisie de evaluare, ai cărei membri <u>se numesc de Prim-ministru</u> . (2) Evaluarea performanțelor profesionale ale înalților funcționari publici specificați la art.8 alin.(2) lit.d) a prezentei legi se efectuează de către comisiile de evaluare <u>instituite de către conducătorii autorităților publice corespunzătoare</u> .	Comisia de evaluare necesită confirmare prin hotărâre de Guvern sau a organului colegial respectiv, nu doar de Prim-ministru sau conducătorul autorității, căpătînd astfel un statut adecvat responsabilităților ce îi revin. Numirea prin hotărâre de Guvern și a organelor colegiale de conducere ale autorităților respective ar spori transparența și probitatea.	Coruptibilitate Atribuții excesive / contrare statutului Lipsa / insuficiența accesului la informația despre actul subordonat legii	Substituirea textului „Prim-ministru” prin textul „Guvern” și a cuvîntului „conducătorii” prin textul „organul colegial de conducere al”.
42	Art.35 alin.(6)	În cazul în care persoana ce exercită funcție de demnitate publică sau, după caz, înaltul funcționar public ierarhic înaltului funcționar public <u>consideră că aprecierile consemnate nu corespund realității</u> , el poate solicita comisiei de evaluare reanalizarea calificativului acordat.	Funcționarului public vizat nu îi este acordat dreptul de a contesta aprecierile de evaluare, dacă acestea nu sînt conforme realității, sînt tendențioase etc.	Coruptibilitate Lipsa / insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților public	Asigurarea dreptului de atac a rezultatelor evaluării de către funcționarul vizat.
43	Art.38 alin.(2)	În cazul în care cursurile de dezvoltare profesională continuă se organizează în afara localității unde își are sediul autoritatea publică, funcționarul public beneficiază de compensarea cheltuielilor legate de deplasare, <u>în condițiile legislației muncii</u> .	Dezvoltarea profesională a funcționarilor publici face obiectul general al prezentei legi și toate aspectele necesită reglementare anume în cuprinsul ei. Respectiv, trimiterea la legislația muncii pentru compensarea cheltuielilor legate de deplasare nu este oportună.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Trimitere la reglementări concrete din Codul muncii sau înscrierea tuturor cheltuielilor în lege: călătorie; cazare; diurnă; alte cheltuieli.
44	Art.38 alin.(4)	În cazul în care nu se respectă angajamentul specificat la alin.(3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina lui cursul/programul de dezvoltare profesională, <u>funcționarul public este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile</u>	Legislația nu reglementează modalitățile de calculare a respectivelor cheltuieli, este necesară introducerea unor prevederi mai detaliate, întrucît vizează drepturi pecuniare, calcularea și restituirea cărora poate fi problematică, mai ales, în lipsa unei decizii administrative sau judecătorești.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lacune de drept Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii	Înscrierea unor prevederi detaliate despre modul de calculare a cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

		<u>legii.</u>			
45	Art.39 alin.(2) și Art.46 alin.(1)	<p><i>Art.39 alin.(2):</i> „Salarizarea funcționarilor publici se stabilește <u>în condițiile prezentei legi și a legislației cu privire la salarizarea funcționarilor publici</u>”</p> <p><i>Art.46 alin.(1):</i> „Avansarea funcționarilor publici în trepte de salarizare se efectuează în funcție de performanța profesională a funcționarului public, <u>în condițiile prezentei legi și a legislației cu privire la salarizarea funcționarilor publici.</u>”</p>	<p>Legea nu stabilește condiții distincte de salarizare.</p> <p>Legislație aparte cu privire la salarizarea funcționarilor publici nu există, lor li se aplică Legea nr.355/2005.</p>	Coruptibilitate Norme de trimitere	Înscrierea unor prevederi mai detaliate despre salarizare sau includerea trimiterilor concrete, la reglementări existente.
46	Art.42 alin.(1)	Funcționarului public i se acordă ajutoare materiale în vederea soluționării problemelor sociale și de trai, <u>conform legislației în vigoare.</u>	<p>Deoarece constituie documentul de bază pentru statutul funcționarului public, Legea trebuie să conțină principalele dispoziții despre ajutoarele sociale, materiale și compensațiile inerente.</p> <p>Cînd Legea serviciului public va fi abrogată, trimiterea la legislație va deveni inoperantă, deoarece nu există alte reglementări juridice speciale privind garanțiile sociale și materiale ale funcționarilor publici.</p>	Coruptibilitate Norme de trimitere	Înscrierea expresă în lege a principalelor garanții și ajutoare sociale: locuință, salariu, indemnizații, asistență medicală specială etc.
47	Art.42 alin.(3)	În cazul <u>pensionării anticipate...</u>	Deși se admite implicit, pensionarea „ <i>anticipată</i> ” nu este reglementată în lege.	Coruptibilitate Lacune de drept	Introducerea prevederilor despre condițiile pensionării anticipate.
48	Art.42 alin.(6)	În cazul lichidării, <u>reorganizării autorității...</u>	<p>Reorganizarea autorității publice nu constituie temei pentru eliberare din funcția publică. Este afectat principiul stabilității, se încalcă prevederile legislației muncii.</p> <p>Doar reducerea sau desființarea respectivelor funcții publice ar putea constitui temei pentru eliberarea din funcția publică.</p>	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Reformularea textului pentru a limita posibilitățile abuzive de eliberare din funcție pe motiv de reorganizare a autorității publice.
49	Art.43 alin.(4)	Concediul neplătit se <u>acordă în modul stabilit de legislația în vigoare.</u>	Modul de acordare a concediului neplătit nu este reglementat expres, iar pe de altă parte, acordarea lui, suspendă raportul de serviciu (a se vedea art.54 alin.(1) lit.d)).	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Modul și temeiurile de acordare a concediului neplătit necesită reglementare expresă în lege.
50	Art.43 alin.(5)	Funcționarul public poate beneficia și de <u>alte tipuri de concedii, conform legislației în vigoare.</u>	Deoarece se referă la funcționarul public, modalitățile și temeiurile de acordare a altor concedii trebuie să fie stabilite expres în Legea de bază.	Coruptibilitate Norme de trimitere	Modul și temeiurile de acordare a „altor tipuri” de concedii urmează a fi reglementate expres în lege.
51	Art.44 alin.(3) lit.a) și Art.46 alin.(4)	<p><i>Art.44 alin.(3) lit.a):</i> „... <u>retrogradare în trepte de salarizare</u>”</p> <p><i>Art.46 alin.(4):</i> „...<u>într-o treaptă de salarizare imediat inferioară.</u>”</p>	<p>Înălților funcționari publici nu le poate fi aplicată retrogradarea în trepte de salarizare deoarece, conform Legii nr.355/2005, aceștia primesc indemnizații în mărimi fixe, nu sînt salarizați „pe trepte”.</p> <p>Lipsește indicații despre termenele pentru care se poate aplica retrogradarea.</p>	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lipsa unor termene concrete	Excluderea sancțiunii „retrogradare în trepte de salarizare” pentru înalții funcționari publici. Stabilirea duratei retrogradării (spre exemplu: pînă la următoarea evaluare).
52	Art.47	Detășarea	Nu este reglementată situația cînd autoritatea publică în care este	Coruptibilitate Lacune de drept	Includerea prevederilor despre

			angajat funcționarul cerut de o altă autoritate publică refuză să efectueze detașarea		refuzul autorității de a detașa funcționarul.
53	Art.48	Transferul	Nu este acordată posibilitatea contestării transferării abuzive, conform pct.6 al Recomandării nr.R (2000) 6 din 24.02.2000 a CM al CE cu privire la statutul oficialilor publici în Europa.	Coruptibilitate Lipsa / insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților public	Reglementarea dreptului de contestare a transferării abuzive.
54	Art.50 alin.(5).	Refuzul neîntemeiat al transferului în interes de serviciu <u>are ca efect eliberarea din funcția publică.</u>	Sanctiunea pentru refuzul, chiar și întemeiat, de a fi transferat în funcție publică superioară, este prea dură. În alții funcționari publici posedă experiență și capacități deosebite, eliberarea lor din serviciul public constituie și o irosire de resurse, afectează principiul stabilității.	Coruptibilitate Dezechilibrul dintre încălcarea și sancțiune	Revizuirea dispozițiilor privind eliberarea din funcție: ar putea atrage retrogradare, numire în altă funcție etc.
55	Art.52 lit.i), art.53 lit.d) și art.54 lit.g)	<u>alte cazuri stabilite de lege</u>	Enumerarea cazurilor de suspendare nu este exhaustivă, dar pentru serviciul public ar fi necesară anume o asemenea abordare, pentru a evita temeuri suplimentare și aplicare abuzivă a diferitor reglementări.	Coruptibilitate Norme de trimitere	Limitarea cazurilor de suspendare a raporturilor de serviciu, enumerarea exhaustivă a cazurilor respective în Lege.
56	Art.53 lit.c)	Raportul de serviciu se suspendă de către autoritatea publică în următoarele cazuri: ... c) <u>recunoaștere în calitate de bănuț sau în privința căruia s-a emis o ordonanță de punere sub învinuire.</u>	Nu este clar, dacă reglementarea obligă sau acordă autorității dreptul de a suspenda raportul de serviciu. Suspendarea ar fi obligatorie când infracțiunea este de corupție, conexă sau în legătură cu serviciul, pentru celelalte cazuri, discreția aparținând autorității. În orice caz, funcționarului trebuie să i se ceară explicații în scris.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Stabilirea obligativității suspendării pentru cazurile când infracțiunea este de corupție, conexă sau în legătură cu serviciul.
57	Art.54 alin.(1) lit.d)	<u>acordare a concediului neplătit, în condițiile legii</u>	Nu este stabilit un termen minim de la care se acordă suspendarea. Dispozițiile pot fi aplicate abuziv: spre exemplu, se acordă suspendare pentru concediu în timpul căruia funcționarul exercită anumite activități incompatibile, iar ulterior revine în funcție.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa unor termene concrete	Stabilirea unor termene minime de la care se acordă suspendarea. A se reexamina oportunitatea suspendării raportului, dacă concediul neplătit se poate acorda pe maximum 60 de zile (art.43 alin.(4)).
58	Art.55	Reîncadrarea în funcția publică	Art.52-54 conțin temeuri în baza cărora raportul de serviciu poate fi suspendat pe diferite perioade, inclusiv îndelungate (de la câteva zile până la 16 ani). Reîncadrarea funcționarului ce a lipsit o perioadă îndelungată necesită a fi precedată de anumite testări și verificări, inclusiv de capacități, incompatibilități etc.	Coruptibilitate Lacune de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Introducerea reglementărilor ce ar stabili anumite testări/verificări prealabile reîncadrării. Urmare a acestora se va decide încadrarea în aceeași funcție, în altă funcție, refuzul reîncadrării etc.
59	Art.57 lit.I)	Constituie abateri disciplinare: ... I) <u>alte fapte considerate ca abateri disciplinare în legislația din domeniul funcției publice și funcționarilor publici.</u>	Lista abaterilor disciplinare nu este exhaustivă. Se face trimitere generală la „ <i>legislația</i> ” care însă trebuie să se conțină anume în această lege.	Coruptibilitate Norme de trimitere Temeuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii	Enumerarea exhaustivă a abaterilor disciplinare sau includerea unor trimiteri concrete la acte legislative (spre exemplu: Codul de conduită, Legea privind prevenirea și combaterea corupției, Legea privind conflictul de interese etc.)
60	Art.59 alin.(2)	Sanctiunile disciplinare se aplică	Termenul este prea mare, se va pierde din efectul sancțiunii și al	Coruptibilitate Stabilirea unor termene nejustificate	Este oportun a se stabili un termen

		în termen de cel mult 6 luni din data săvârșirii abaterii.	responsabilizării funcționarului. Aplicarea tardivă poate avea și efecte nocive, discriminatorii, în situația când, după comiterea abaterii și pînă la sancționarea (de peste cîteva luni), funcționarul a avut comportament onorabil, a demonstrat eficiență, a anihilat consecințele nocive ale abaterii		limită de la momentul cînd autoritatea a cunoscut despre abatere și pînă la aplicarea sancțiunii: spre exemplu - cel mult 5 zile de la examinarea cazului.
61	Art.62 alin.(1) lit.f)	Raportul de serviciu încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților: ... f) în cazul în care funcționarul public a <u>fost condamnat printr-o sentință judecătorească definitivă sau prin care s-a dispus aplicarea unei sancțiuni de privare de libertate, la data rămîinerii definitive a sentinței de condamnare</u>	Nu este clar dacă sînt vizate condamnări doar pentru infracțiuni sau și pentru contravenții. Condamnarea definitivă pentru anumite infracțiuni/contravenții poate să nu atragă și privarea de libertate, iar dacă aceste delictе nu sînt în legătură cu serviciul, sancțiunea eliberării din funcție este prea dură. Chiar și în cazul condamnării la privațiune de libertate sancțiunea eliberării din funcție poate fi prea dură. Spre exemplu: - o persoană a fost arestată timp de 6 luni, perioadă în care raportul de serviciu e suspendat, iar ulterior este condamnată la aceleași 6 luni de închisoare și eliberată imediat de instanță; - de ce să fie concediat un funcționar ce a comis infracțiunea prevăzută de art.258 (încălcarea regulilor de exploatare, reparații și modificare a locuințelor dintr-un bloc de locuit), a fost condamnat, dar a reparat prejudiciul și a achitat amenda sau a ispășit pedeapsa închisorii de 6 luni ș.a.	Coruptibilitate Dezechilibru dintre încălcare și sancțiune Confundarea / dublarea tipurilor de răspundere juridică pentru aceeași încălcare	Discreția eliberării din funcție trebuie să aparțină autorității, să nu fie operantă eliberarea „prin efectul legii” (doar pentru privare de libertate pe un termen mai îndelungat).
62	Art.63 alin.(1) lit.c)	(1) Persoana/organul care are competență legală de numire în funcție va dispune eliberarea din funcția publică printr-un act administrativ, ... , în următoarele cazuri: ... c) autoritatea publică își reduce efectivul de personal sau își modifică statele de personal, <u>inclusiv ca urmare a reorganizării</u> ;	Reorganizarea autorității publice nu constituie temei pentru eliberarea din funcția publică: este afectat principiul stabilității, se încalcă prevederile legislației muncii. Reducerea sau desființarea respectivelor funcții publice, ocupate de funcționarul concret ar putea constitui temei pentru eliberarea lui din funcția publică.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Reformularea textului în așa fel ca să limiteze posibilitățile abuzive de eliberare din funcție pentru motiv de reorganizare.
63	Art.64 lit.a)	Persoana/organul care are competență legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act administrativ, ... , în următoarele cazuri: a) drept sancțiune disciplinară, aplicată pentru săvârșirea unei abateri disciplinare dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare, <u>nestinse în modul stabilit</u> ;	Lipsește precizarea despre stingerea sancțiunilor conform dispozițiilor art.58 din lege.	Coruptibilitate Lacune de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Completarea textului cu sintagma „de art.58”.
64	Art.64 lit.b)	Persoana/organul care are competență legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act	Nu sînt stabilite criteriile de constatare și evaluare a consecințelor, pentru cine survin acestea. Gravitatea consecințelor trebuie să fie determinată de anumite autorități independente (instanța de	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Includerea prevederilor despre constatarea gravității consecințelor de către o structură independentă, nu

		administrativ, ..., în următoarele cazuri: b) drept sancțiune disciplinară, aplicată pentru săvârșirea unei abateri disciplinare <u>care a avut consecințe grave</u> ;	judecată, spre exemplu).		doar de către autoritatea publică respectivă.
65	Art.69	Persoanele care dețin statutul de funcționar public în condițiile Legii serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995: a) vor fi numiți în funcția publică respectivă, dacă activitățile acestora au fost stabilite și <u>avizate ca funcții publice în condițiile art.67 al prezentei legi</u> ; b) vor încheia cu autoritățile publice corespunzătoare contracte individuale de muncă în condițiile legislației muncii, <u>dacă activitățile acestora nu au fost stabilite și avizate ca funcții publice în condițiile art.67 al prezentei legi</u> . În acest caz, persoanele respective vor fi salarizate în cuantum nu mai mic decât cel primit pe parcursul exercitării funcției publice, precum și vor beneficia de garanțiile sociale specificate la art.42 al prezentei legi pe perioada exercitării aceluiași activități în cadrul autorității publice respective până la punerea în aplicare a prezentei legi.	Nu este suficient reglementată situația drepturilor obținute în baza Legii serviciului public din 1995, în cazul că funcția publică nu este "avizată" conform noii legi. Textul este formulat ambiguu, nu este clar termenul pentru care se vor păstra garanțiile sociale.	Coruptibilitate Lacune de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Păstrarea statutului de funcționar public și a gradului de calificare pentru persoanele care l-au obținut sub imperiul Legii din 1995. Formularea clară și detaliată a prevederilor despre păstrarea garanțiilor sociale, a gradelor etc.
66	Art.70	<i>Textul integral al articolului</i>	Locul articolului nu este reușit, nu este legat de dispozițiile finale și tranzitorii. Personalul cabinetului trebuie să respecte restricțiile și cerințele vizînd: interdicția angajării rudelor, incompatibilitățile funcției, depunerea declarațiilor de venituri, averi și interese, evitarea conflictelor de interese. La alin.(1) se enumără 3 statute diferite (serviciu, secție, direcție) ce pot fi acordate cabinetului, fără delimitare clară. Are loc o distorsionare a principiilor și practicilor actuale de facilitare a activității demnitarilor de prim rang. Între textele alin.(2) și (6) există o contradicție directă. De asemenea, alin.(6) este în contradicție cu art.4 alin.(3) lit.b) din Lege. Nu sînt stabilite cerințe minime de încadrare în funcția publică, asupra	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa / insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Articolul trebuie revizuit cardinal și plasat în alt capitol, înainte de Dispozițiile finale și tranzitorii.

			respectivelor persoane nu se vor răsfrînge prevederile despre disciplina muncii ș.a., situație ce poate determina abuzuri considerabile (în unele țări au fost date publicității asemenea cazuri: angajarea rudelor, a unor persoane fictive etc.).		
67	Art.76	<p>Guvernul:</p> <p>a) în termen de 9 luni de la data publicării prezentei legi:</p> <p>va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va adopta actele normative necesare executării acesteia.</p>	<p>Pentru a evita vidurile de reglementări - termenele, legislația și actele normative ce trebuie să fie aduse în concordanță urmează a fi concretizate la maximum posibil, cu indicarea termenelor concrete pentru regulamente și proceduri ce urmează a fi adoptate/îndeplinite pînă la intrarea în vigoare/punerea în aplicare a legii.</p>	<p>Coruptibilitate Norme de blanșetă Lacune de drept Lipsa unor termene concrete</p>	<p>Legea trebuie să oblige ca toate actele subordonate să fie adoptate pînă la punerea ei în aplicare.</p> <p>Specificarea în dispoziții finale a actelor subordonate ce urmează a fi adoptate, conform prevederilor proiectului:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Clasificatorul unic al funcțiilor publice, art.7 alin.(2); 2. Regulamentul Comisiei de concurs, art.8 alin.(7); 3. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului resurse umane din autoritatea publică, art.12 alin.(3); 4. Reglementarea Registrului funcțiilor publice și al funcționarilor publici, art.13 alin.(4); 5. Reglementarea modului de cumulare a altor activități cu funcția publică, art.25 alin.(2) lit.c); 6. Reglementarea procedurii de organizare și desfășurare a concursului, art.29 alin.(12); 7. Reglementarea procedurii de organizare a perioadei de probă, de evaluare a activității funcționarului public debutant, drepturile și obligațiile lui specifice, art.31 alin.(7); 8. Reglementarea modalității de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarului public, art.34 alin.(8); 9. Reglementarea modului de organizare și desfășurare a procesului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici art.37 alin.(4); 10. Reglementarea modului de constituire, organizare și funcționare, componența, atribuțiile, modul de

Concluzii

Concluzionînd asupra proiectului Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, expunem următoarele:

A. Deși este menit să constituie un progres important în realizarea reformei administrației publice, proiectul de lege abordează de o manieră generală, necorespunzătoare și puțin convingătoare cele mai importante probleme din sfera serviciului public:

- * depolitizarea și profesionalismul (carieră după merit);
- * continuitatea și stabilitatea;
- * coordonarea, elaborarea și implementarea politicilor în domeniu (este nereușită ideea abilitării generale a Aparatului Guvernului, fără crearea unei structuri independente, moderne);
- * salarizarea și protecția socială a funcționarilor etc.

B. Proiectul este afectat de un număr considerabil de elemente de coruptibilitate, cele mai importante fiind legate de:

- * lărgirea atribuțiilor discreționare și contrare statutului ale Aparatului Guvernului;
- * promovarea intereselor persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică și ale persoanelor "de încredere" ale demnitarilor;
- * abundența normelor de trimitere și blanchetă;
- * multitudinea normelor contrare prevederilor legislației în vigoare și chiar contrare propriilor prevederi;
- * reglementarea insuficientă a aspectelor tranzitorii, vizînd continuitatea activității funcționarilor care au obțin anterior grade de calificare și dreptul la garanții sociale;
- * reglementarea neadecvată a mecanismelor ce trebuie să asigure aplicarea prevederilor proiectului: omiterea stabilirii în dispozițiile finale și tranzitorii a unor termene concrete, pentru fiecare din actele și acțiunile vizate în textul proiectului, care urmează a fi elaborate/adoptate de Guvern și alte autorități.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției